

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Scientific

علمی

ژوزف ستالین (۱۹۵۰)

ژباړه: فرهاد ویاړ

۱۷ جون ۲۰۱۹

د ژبپوهنې مسئلې (د ژبپوهنې د مسئلو په اړه د مارکسیزم لید) (۶)

ملګرو ته ځواب

ملګري سانسېف ته

بناغلی ملګری سانسېف،

لیک ته مو له ډیر ځنډ وروسته ځواب وایم، ځکه چې همدا پرون یې ستا لیک د مرکزي کمیټې له سیستم څخه ما ته راولیږو. بې له شکه د ګردودونو په اړه زما دریځ مو په سمه توګه تفسیر کړی دی. «طبقاتي» ګردودونه چې بڼه به دا وي چې خاصي کليمي او اصطلاحات ونومول شي، د پرګنو لخوا نه کارول کېږي، بلکې د ټولنې د اوچتې کوچنۍ قشر لخوا کارول کېږي. سربېره پر دې ګردودونه خپل ګرامري سیستم او د کليمو بنسټیزه زیرمه نلري. له دې امله، دا ګردودونه شونتیا نه مومي چې خپلواکو ژبو ته بدلې شي.

خو بل اړخ ته، سیمه ایزه («محلي») ګردودونه، د پرګنو لخوا کارول کېږي او خپل ګرامري سیستم او د ځانګړو کليمو بنسټیزه زیرمه لري. له دې کبله ځینې سیمه ایزه ګردودونه د ملتونو د جوړېدو په بهیر کې دا شونتیا لري چې د ملي ژبو لپاره بنسټ چمتو او خپلواکو ملي ژبو ته پرمختګ وکړي. د ساري په توګه د روسي ژبې د کورسک - واریول ګردود (کورسک - واریول «خبرې») چې د روسي ملي ژبې بنیاد یې جوړ کړ. همدا ډول دا خبره د اوکرائیني ژبې د پولتاوا - کیف ګرود په اړه هم سمه ده چې د اوکرائیني ملي ژبې لپاره یې بنسټ جوړ کړ. خو د دې ژبو نورو ګردودونو، خپله اصلیتیا ورکه کړه، له دغو ژبو سره یوځای شول او په هغوی کې ورک شول.

معکوس بهیر هم رامینځته کېږي، کله چې د اقتصادي پرمختګ د اړینو شرایطو د نشتون له امله یو ملت په ملت نه بدلیږي، د دغه ملت واحد ژبه د ملت د دولت د تجزیې په پایله کې له منځه ځي، خو سیمه ایزه ګردودونه چې لا یې وخت نه دی موندلی چې په واحد ژبه کې په بشپړ توګه ورته والی ومومي، بیا راژوندی کېږي او د جلا خپلواکو ژبو د جوړېدو لپاره بنسټ جوړوي. ممکن، دا بیلګه د ساري په توګه دمنګولیايي واحدې ژبې په اړه صدق وکړي.

۱۱ جولای، ۱۹۵۰ - پراودا، ۲ اګست، ۱۹۵۰